

ĐỔI THAY Ở BẢN VÂN KIỀU VÙNG BIÊN

LÊ CÔNG A

Từ thành phố Đồng Hới, theo đường Hồ Chí Minh nhánh Đông đến ngã 3 đường 10, thêm 4 tiếng đồng hồ vượt đèo trèo dốc, qua cầu Tăng Ký bắc ngang nguồn sông Long Đại với dòng nước xanh ngắn ngắt mang hơi thở của đại ngàn Trường Sơn hùng vĩ, chúng tôi đến với bản Xà Khía - bản miền núi Vân Kiều vùng biên thuộc xã Lâm Thủy (Lê Thủy).

Con đường vào bản nay đã được đổ bê tông thuận tiện cho việc đi lại; nhà văn hóa cộng đồng, trường tiểu học bán trú dân nuôi, trường mầm non... được xây dựng khang trang. Đa phần nhà bà con Vân Kiều được xây bằng tường gạch, mái lợp tôn màu đỏ, lác đác có vài nhà sàn truyền thống, mái lợp fibro xi măng, hai bên ghép ván.

Gặp chúng tôi, già làng Hồ Bảo nay đã 80 tuổi chậm rãnh kể: Xà Khía có diện tích đất lâm nghiệp rộng. Bản gồm 60 hộ và gần 300 nhân khẩu. Bà con sống đoàn kết, chấp hành mọi chủ trương, chính sách của Đảng và Nhà nước. Trước đây, ở Xà Khía bà con sống theo tập quán “chặt, đốt, cốt, tria”: Chặt đốt rừng làm nương rẫy, tria lấp hạt, canh tác trên đất dốc. Lương thực mỗi năm chỉ tự túc được vài tháng còn lại thiếu ăn. Họ phải rủ nhau du canh du cư đến nơi khác chặt phá rừng để làm rẫy, đói nghèo, bệnh tật, đau ốm triền miên. Các hủ tục ma chay cúng bái lạc hậu vẫn còn diễn ra, trẻ em không được đến trường... Nhưng giờ đây, đời sống của đồng bào đã khá hơn nhiều, đặc biệt là từ khi có các chính sách hỗ trợ cho đồng bào vùng cao, vùng khó khăn. Với các chương trình dự án như chương trình 134, 135, Đề án 30 A của Chính phủ, bà con được hưởng lợi, chung tay xây dựng bản văn hóa, phát triển trồng rừng đi đôi với bảo vệ rừng,

phát triển chăn nuôi trâu bò, lợn, đồng thời tích cực lên nương trồng sắn, ngô, khoai và lúa... Với sự hỗ trợ từ Trung tâm khuyến nông, khuyến lâm tỉnh, sự quan tâm của huyện, xã, bà con được hỗ trợ cây, con giống và được hướng dẫn kỹ thuật cây trồng vật nuôi. Nhờ thế, hiện bản có hàng trăm ha cây keo, có những hộ thu nhập khá cao. Nay bản không còn hộ đói, hộ nghèo giảm dần, hộ khá ngày càng tăng. Tuy đời sống vẫn còn thấp, nhưng Xà Khía hiện là bản có thu nhập đạt cao nhất so với các bản còn lại trong xã với hơn 16 triệu đồng/người/năm. Đời sống khám khá dần lên, bà con đã mua sắm được các tiện nghi sinh hoạt trong gia đình như ti vi, xe máy,... Được các cấp, ngành quan tâm, cuộc sống dù còn nhiều chật vật nhưng bà con dân bản đã và đang cố gắng vươn lên, từ trong lao động sản xuất đến nền nếp sinh hoạt. Để giúp bà con nâng cao sức khỏe, chính quyền xã đã tuyên truyền, vận động bà con sử dụng nguồn nước sạch, ăn chín uống sôi, đau ốm đến trạm xá; các công trình nước tự chảy, bể nước lọc được xây dựng cung cấp cho bà con sử dụng đã dần tạo nên nếp sống vệ sinh, tiến bộ. Cuộc sống của bà con đồng bào dân tộc nơi đây ngày càng được nâng cao, kinh tế phát triển, tình hình an ninh chính trị, trật tự an toàn xã hội ổn định. Thời gian qua, bản đã phối hợp với các ban ngành làm tốt công tác an ninh quốc phòng, cung cấp thông tin cho bộ đội biên phòng, góp phần giữ gìn biên giới quốc gia và đẩy lùi các tệ nạn xã hội. Bản Xà Khía nhiều năm liền được UBMTTQVN tỉnh, huyện tặng Bằng khen.

Chia tay Xà Khía, già làng Hồ Bảo nói đầy lạc quan: “Trong phong trào xây dựng nông thôn mới, bản Xà Khía đã thực hiện được 5 tiêu chí, trong thời gian tới, cán bộ cùng nhân dân trong bản quyết tâm phấn đấu hoàn thành những tiêu chí còn lại”. Hiệu quả của phong trào xây dựng nông thôn mới nơi vùng biên đang hiện rõ từng ngày, tin rằng, bản Xà Khía sẽ ngày càng phát triển đạt được mục tiêu cán đích nông thôn mới trong một ngày không xa ■